Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения

(Обн., ДВ, бр. 41 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 109 от 2007 г., бр. 36, 43 и 69 от 2008 г. и бр. 17, 35, 37 и 42 от 2009 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2009 г. - бр. 45 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 82, 89 и 93 от 2009 г.)

§ 1. Член 22 се изменя така:

„Чл. 22. (1) Комисията е колегиален орган, който се състои от петима членове, включително председател и заместник-председател.

(2) Членове на комисията са български граждани:

1. с професионална квалификация в сферата на съобщенията, медиите, икономиката или правото;

2. с постоянен адрес на територията на страната;

3. неосъждани на лишаване от свобода за престъпления от общ характер.

(3) Председателят на комисията се определя и се освобождава по решение на Министерския съвет и се назначава със заповед на министър-председателя за срок 5 години.

(4) Заместник-председателят и двама от членовете на комисията се избират и се освобождават с решение на Народното събрание за срок 5 години.

(5) Един от членовете на комисията се назначава и освобождава с указ на президента на републиката за срок 5 години.

(6) Броят на последователните пълни мандати по ал. 3, 4 и 5 е не повече от два за всеки от членовете на комисията.

(7) Членовете на комисията имат всички права по трудово правоотношение освен тези, които противоречат или са несъвместими с правното им положение.”

§ 2. В чл. 200 ал. 2 се изменя така:

„(2) Наличието на несправедлива тежест се определя въз основа на нетните разходи и при отчитане на нематериалните преимущества за предприятието по ал. 1 от предоставяне на

универсалната услуга или на част от нея, при условие че предоставянето води до загуби или се предлага на цени под обичайната търговска печалба.”

§ 3. В чл. 206, ал. 1 се създава изречение второ:

„От заплащането се освобождават предприятия с годишни брутни приходи под 100 000 лв.”

§ 4. Член 334б се изменя така:

„Чл. 334б. (1) На предприятие, предоставящо услугата роуминг чрез обществени електронни съобщителни мрежи, което наруши изисквания на Регламент (ЕО) № 717/2007 относно роуминга в обществени мобилни телефонни мрежи в рамките на Общността и за изменение на Директива 2002/21/ЕО относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (ОВ, L 167/12 от 29 юни 2009 г., изменен с Регламент (ЕО)
№ 544/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г.), се налагат имуществени санкции, както следва:

1. за нарушение на чл. 3 от регламента – в размер от 400 000 до 2 000 000 лв.;

2. за нарушение на чл. 4, § 1 от регламента – в размер от 10 000 до 100 000 лв.;

3. за нарушение на чл. 4, § 2 от регламента – в размер от 50 000 до 2 000 000 лв.;

4. за нарушение на чл. 4, § 3, ал. 1 и 2 от регламента – в размер от 10 000 до 100 000;

5. за нарушение на чл. 4а от регламента – в размер от 400 000 до 2 000 000 лв.;

6. за нарушение на чл. 4б, § 1 от регламента – в размер от 10 000 до 100 000 лв.;

7. за нарушение на чл. 4б, § 2 от регламента – в размер от 50 000 до 2 000 000 лв.;

8. за нарушение на чл. 4б, § 3 от регламента – в размер от 100 000 до 2 000 000 лв.;

9. за нарушение на чл. 4б, § 4 и 5 от регламента – в размер от 50 000 до 2 000 000 лв.;

10. за нарушение на чл. 4б, § 6 и 7 от регламента – в размер от 10 000 до 100 000 лв.;

11. за нарушение на чл. 4в от регламента – в размер от 10 000 до 100 000 лв.;

12. за нарушение на чл. 6 от регламента – в размер от 10 000 до 100 000 лв.;

13. за нарушение на чл. 6а от регламента – в размер от 10 000 до 100 000 лв.;

14. за нарушение на чл. 7, § 4 от регламента – в размер от 10 000 до 100 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, в случаите, когато е възможно повторно извършване, се налага имуществена санкция в размер не по-малко от двойния размер на наложената по ал. 1 санкция за първото нарушение.”

§ 5. Досегашният § 2 от Допълнителните разпоредби става § 1а и в него се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Член 334б осигурява прилагането на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 717/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2007 г. относно роуминга в обществени мобилни телефонни мрежи в рамките на Общността и за изменение на Директива 2002/21/ЕО относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (ОВ, L 167 от 29 юни 2009 г.), изменен с Регламент (ЕО) № 544/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г.”

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 6. В 15-дневен срок от влизането в сила на закона Народното събрание освобождава последните трима избрани членове на комисията от квотата на Народното събрание и президентът на републиката освобождава последния назначен член на комисията от квотата на президента на републиката.

§ 7. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник”.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на ……

2009 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И
към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения е изготвен в изпълнение на ангажиментите на Република България като пълноправен член на Европейския съюз в съответствие с изискванията на чл. 9 от приетия от Европейския парламент и Съвета на 27 юни 2007 г. Регламент (ЕО) № 717/2007 относно роуминга в обществени мобилни телефонни мрежи в рамките на Общността и за изменение на Директива 2002/21/ЕО относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (ОВ, L 167 от 29 юни 2009 г.), изменен с Регламент (ЕО) № 544/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г., както и изменение, свързано с въвеждането на обективен и прозрачен критерий за определяне наличието на несправедлива тежест при предоставяне на универсална услуга или на част от нея.

Регламентът създава задължение в срок до 30 март 2010 г. държавите членки да въведат промени в националното си законодателство, като определят санкции за нарушения, които следва да бъдат ефективни, пропорционални и разубеждаващи, и да предприемат всички необходими мерки за тяхното прилагане, като уведомят Европейската комисия за въведените санкции.

С регламента се установяват правила за цените, които мобилните оператори могат да определят за предоставянето в цялата Общност на услуги за гласови повиквания и за SMS съобщения при роуминг, които се генерират или терминират в рамките на Общността, и за съобщителни услуги за предаване на данни с пакетна комутация от клиентите, използващи услугата роуминг, в мобилна съобщителна мрежа на друга държава-членка.

В законопроекта се предвиждат санкции, които имат за цел превенция на некоректно поведение на предприятията, предоставящи услугата „роуминг”, по отношение на определяне цените на едро за роуминг услуги в рамките на Общността, прилагане на определената в регламента „Евротарифа” за цените на дребно и информирането на потребителите за техните права при ползването на тези услуги.

Законопроектът отговаря и на необходимостта от ревизиране на разписаните към момента условия за компенсиране на нетните разходи от предоставяне на универсална услуга по задължение.

Отменя се разпоредбата на чл. 200, ал. 2, т. 2 от Закона за електронните съобщения (ДВ, бр. 17 от 2009 г.), въвеждаща ограничение за предприятията със значително въздействие на пазара да кандидатстват за компенсиране на загуби от предоставяне на универсална услуга по задължение.

Направените от Комисията за регулиране на съобщенията анализи на пазара относно терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи показват, че всички предприятия, предоставящи услугата терминиране на повиквания, са определени като предприятия със значително въздействие на пазара, тъй като всяко от тях има 100 на сто пазарен дял върху съответния пазар, включващ собствената му мрежа. На общностно ниво не съществуват критерии, които националните регулаторни органи следва да спазват, когато определят дали задължението за предоставяне на универсална услуга представлява несправедлива тежест за предприятието. В духа на Директива 2002/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директивата за универсалната услуга), насочен към насърчаване на конкуренцията, понятието за несправедлива тежест би следвало да означава неравновесие във възможността за конкуренция. Доколкото законът не санкционира самото значително въздействие на пазара, а различните проявни форми на злоупотреба с него, е оправдана възможността за достъп на всички предприятия до компенсиране на доказаните нетни разходи, когато предоставянето на универсалната услуга представлява несправедлива тежест за предприятията.

Законопроектът предвижда с изменението на чл. 206, ал. 1 в съответствие с възможността, предоставена с чл. 13, параграф 3 от Директива 2002/22/ЕО, да се освободят от заплащане на вноски във Фонда за компенсиране на универсална услуга предприятията, които предоставят обществени телефонни услуги и имат годишни брутни приходи под 100 000 лв. Това допълнение на закона е съобразено с трайната воля за насърчаване на конкуренцията на този пазар на услуги, както и с финансовата и икономическата криза в страната. По този начин предприятията, които предоставят обществени телефонни услуги с по-малки мащаби, ще бъдат освободени от наложеното им финансово задължение по действащия закон, с което се създава правна възможност за минимализиране на отрицателните ефекти от кризата. Предложението е съобразено и с преценката, че тежестта от задължението за споделяне на несправедлива тежест при предоставяне на универсална услуга за предприятия с годишни брутни приходи под посочения праг е по-голяма. Прагът от 100 000 лв. кореспондира с праговете за годишната такса за контрол, определени в Тарифата за таксите, които се събират от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения.

Предложението за изменение и допълнение в глава двадесет и първа „Административнонаказателни разпоредби” от Закона за електронните съобщения ще доведе до въвеждане на имуществени санкции за мобилните оператори, които не са привели цените на роуминг услугите в съответствие с изискванията на регламента, както и до изпълнение на изискванията за

прозрачност на цените на дребно и възможностите за ясна и точна информация за правата и задълженията на потребителите на роуминг услуги.

Предложеният голям диапазон на размера на санкциите дава възможност на прилагащия орган – Комисията за регулиране на съобщенията – да наложи санкции, съразмерни на нарушението, а високата горна граница прави санкциите достатъчно разубеждаващи.

Със законопроекта се предлага Комисията за регулиране на съобщенията да се състои от петима членове, включително председател и заместник-председател. Предлага се мандатът на членовете на комисията да бъде 5 години.

Към настоящия момент с едно от последните изменения и допълнения на Закона за електронните съобщения (ДВ, бр. 37 от 2009 г.) броят на членовете на комисията е увеличен от 5 на 9, включително председател и заместник-председател, а срокът на мандата от 5 години става 6 години (чл. 22 от закона).

Предложението е в изпълнение на Решение № 870 на Министерския съвет от 10 ноември 2009 г. за одобряване доклада на заместник министър-председателя и министър на финансите и на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията за оптимизиране на състава и мандата на независимите регулаторни органи.

Предложените със законопроекта изменения целят да възстановят нарушения модел на регулатор. Преди измененията и допълненията от май 2009 г. комисията и нейният предшественик – Държавната комисия за далекосъобщения, винаги са били в състав от петима членове и това е доказало оперативността и тяхното нормално функциониране като регулаторни органи, подпомагани от квалифицирана администрация.

Направената през 2009 г. промяна (ДВ, бр. 37 от 2009 г.) е извършена без каквито и да са мотиви и финансова обосновка за увеличения състав на комисията. При преглед на европейската практика прави впечатление, че моделът от петима членове е в пълно съответствие с този в голяма част от другите държави - членки на Европейския съюз. Изключения има основно, когато пазарът е значително по-голям от българския или регулаторът покрива и медийния сектор.

При измененията в закона през 2009 г. няма каквито и да са мотиви и за промяната в утвърдения и доказал своята ефективност модел на регулаторна независимост – един член на комисията, назначен от министър-председателя, един член на комисията, назначен от президента, и трима членове на комисията, избрани от Народното събрание.

В ситуация на тежка икономическа криза и във връзка с приетата от правителството политика на съкращаване на излишно раздутия бюрократичен апарат в страната, както и с оглед на вече приети решения на Министерския съвет за изменения в други закони, е необходимо съставът на Комисията за

регулиране на съобщенията да бъде в утвърдения в практиката вид от петима членове и с мандат пет години. В условията на финансова криза е необходима стриктна финансова дисциплина, което е нарушено с 80-процентното немотивирано увеличаване на състава на комисията.

За регулирания към момента в страната ни пазар на съобщителни услуги подобна раздута структура е необоснована. Подобна численост на състава на комисията не е в състояние да гарантира и осигури необходимата ефективност при вземане на решения.

Предлаганите изменения в закона напълно гарантират независимостта на Комисията за регулиране на съобщенията:

а) прекратяването на мандатите и новото определяне на членове се налага поради намаляването на броя представители за две от квотите – на Народното събрание и на президента на републиката;

б) няма промяна в квотите спрямо положението преди увеличаването на числеността.

Необходимо е и създаване на критерий за образование на членовете на комисията. Съществуващото изискване за наличие само на образователна степен „магистър” не е достатъчна гаранция за професионализма им и с оглед на функциите на комисията.

Законопроектът цели да гарантира и принципа за приемственост в работата на комисията. Във връзка с това се предвижда различен срок за изтичане на мандатите на новите членове на Комисията за регулиране на съобщенията.

Принципът за приемственост практически се постига чрез „разминаване” на началото на мандата на членовете на комисията. Началото на този принцип беше поставено още със създаването на Комисията за регулиране на съобщенията като независим регулаторен орган в областта на съобщенията. Така в § 72 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за далекосъобщенията (ДВ, бр. 112 от 2001 г., отменен) изрично беше записано, че първоначално членовете на Комисията за регулиране на съобщенията се избират, определят или назначават, както следва: 1. от Министерския съвет – председателят – за срок 5 години; 2. от Народното събрание – заместник-председателят и двама членове – за срок 3 години; 3. от президента на републиката – член на Комисията за регулиране на съобщенията – за срок една година.

Предвид изложеното Министерският съвет предлага на Народното събрание да разгледа и приеме предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)